

Sygn. akt I KO 73/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie zażalenia sędziów Sądu Rejonowego w O.: W. K., J. B. – K., K. K., P. Ż., K. B. – K., A. K., M. J., M. W. – C., A. L., A. R. na zarządzenie prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej z dnia 6 października 2021 r. o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k. i in, sygn. akt PK XIV Ds. [...], jako wniesionego przez osoby nieuprawnione,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 17 stycznia 2022 r.,
wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w O.
z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt II Kp [...],
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. wystąpił z inicjatywą przekazania sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie z dnia 21 czerwca 2021 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień, to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. i in., którego - zdaniem skarżących - miał dopuścić się Prezes Sądu Rejonowego w O.. W uzasadnieniu wystąpienia Sąd ten wskazał na potrzebę dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości, która w niniejszej sprawie miałyby się materializować

poprzez przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Skoro bowiem kontrolę zasadności odmowy przyjęcia środka odwoławczego w sprawie dotyczącej prezesa danego sądu ma przeprowadzać tenże sąd w osobie sędziego podlegającego służbowo owemu prezesowi, to niewątpliwie tego rodzaju uwarunkowania stanowią uzasadnioną podstawę skorzystania z instytucji określonej w treści art. 37 k.p.k. Powyższe okoliczności, w obliczu rozpoznawania sprawy w Sądzie właściwym miejscowo, mogłyby natomiast negatywnie wpływać na obraz wymiaru sprawiedliwości w odbiorze społecznym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w zaistniałych in casu realiach była zasadna. Podkreślić tu należy wyjątkowy charakter instytucji przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości i potrzebę restryktywnej wykładni owej przesłanki, gdyż stwierdzenie jej wystąpienia wiąże się z modyfikacją kodeksowego porządku w zakresie ustalania właściwości miejscowej sądu, znajdującego także odpowiednie umocowanie konstytucyjne (vide art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić jedynie w sytuacji zaistnienia szczególnych okoliczności, mogących w sposób realny stwarzać w opinii publicznej przekonanie o braku warunków do obiektywnego jej rozpoznania w danym sądzie oraz o tym, że przekazanie sprawy stworzy lepsze możliwości do sprawnego jej rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienie SN z dnia 18 lutego 2021 r., IV KO 4/21, LEX nr 3126169). Utrwalone jest nadto stanowisko, zgodnie z którym należy zastosować ekstraordynaryjną modyfikację właściwości miejscowej sądu, jeśli w sprawie, w której występują sędziowie danego sądu, mieliby orzekać (bądź to na płaszczyźnie formalnej, bądź merytorycznej) inni sędziowie tegoż sądu, utrzymujący ze sobą choćby tylko stały kontakt o charakterze służbowym (por. np. postanowienia z dnia 14 kwietnia 2021 r.: II KO 17/21, LEX nr 3226707 oraz IV KO 26/21, LEX nr 3229498). Jest to niewątpliwie sytuacja szczególna, która mogłaby w sposób realny zarówno wywierać wpływ na swobodę orzekania w Sądzie właściwym miejscowo

jak i implikować społeczne przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez ten Sąd w sposób obiektywny. Takowa sytuacja materializuje się w niniejszej sprawie. Konieczne w tych okolicznościach jest zatem przekazanie sprawy w przedmiocie rozpoznania środka odwoławczego od zarządzenia Prokuratora innemu sądowi równorzędnemu - Sądowi Rejonowemu w T. Rozpoznanie sprawy przez tenże Sąd uwzględnia nie tylko aspekt wykluczenia jakichkolwiek podejrzeń co do bezstronnego rozstrzygnięcia sprawy, eliminując tym samym wskazane wyżej zagrożenia dla autorytetu wymiaru sprawiedliwości, lecz ma również na uwadze aspekt ekonomiki procesowej.